केंद्र शासनाच्या स्टँड अप इंडिया योजनेत धनगर समाजातील महिलांकरिता मार्जिन मनी उपलब्ध करुन देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : सीबीसी-२०१९/प्र.क्र.१२७/मावक

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड, मंत्रालय (विस्तार), मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ०६ सप्टेंबर, २०१९

प्रस्तावना :-

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे १२५ वे जयंतीवर्ष भारत सरकार आणि महाराष्ट्र शासन मोठया प्रमाणात साजरे करीत असताना यामध्ये केंद्र शासनाने २०१५ मध्ये स्टॅंड अप इंडिया ही योजना घोषित केली आहे. या योजनेमध्ये १.२५ लाख अनुसूचित जाती/जमातीचे उद्योजक आणि १.२५ लाख महिला उद्योजिका आगामी ३ वर्षात निर्माण करण्याचे उद्दिष्ट केंद्र शासनाने ठरविलेले आहे. यासाठी केंद्र शासनाने आर्थिक तरतूद केली असून सदर रक्कम सिडबी (SIDBI) कडे वर्ग करण्यात आली आहे. सिडबीने या रकमचे सुरक्षा हमी कवच तयार केले असून लाभार्थ्यांना जे कर्ज दिले जाईल त्याला सिडबी हमी देईल. सदर योजनेंतर्गत संबंधित लाभार्थी यांनी त्यांचा स्विहस्सा म्हणून एकूण प्रकल्प किंमतीच्या २५ टक्के रक्कम द्यावयाची आहे. उपरोक्त योजना राज्यामध्ये लागू करून मार्जिन मनी उपलब्ध करून घेण्याचा निर्णय मा.मंत्रिमंडळाने घेतला आहे. त्या अनुषंगाने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने अनुसूचित जाती व नवबौध्द समाजातील घटकासाठी मार्जिन मनी उपलब्ध करून देण्याचा शासन निर्णय, दि.८ मार्च, २०१९ रोजी निर्गमित केला आहे. त्याच धर्तीवर अनुसूचित जमातीच्या घटकांकरिता मार्जिन मनी उपलब्ध करून देण्याबाबत आदिवासी विकास विभागाने दि.२० जून, २०१९ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केला आहे.

उक्त पार्श्वभूमीवर, आदिवासी विकास विभागामार्फत अनुसूचित जमातीच्या उन्नतीकरिता ज्या योजना राबविण्यात येतात, त्याच धर्तीवर धनगर समाजाच्या विकासासाठी विविध योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने दि.३० जुलै, २०१९ रोजी संपन्न झालेल्या मा.मंत्रिमंडळ बैठकीत विभागाने सादर केलेल्या मंत्रिमंडळ टिप्पणीतील परिच्छेद क्र.४ मधील योजना क्र.७ अन्वये विषद करण्यात आलेल्या योजनेस मा.मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली आहे. मा.मंत्रिमंडळाने दिलेल्या मान्यतेनुसार राज्यातील धनगर समाजातील महिलांकरीताच्या सवलतीस पात्र नवउद्योजक महिला लाभार्थी यांना १५ टक्के मार्जिन मनी उपलब्ध करुन देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

केंद्र शासनाच्या स्टँड अप इंडिया या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्यातील धनगर समाजातील महिलांकरीताच्या सवलतीस पात्र नवउद्योजक महिला लाभार्थ्यांची मार्जिन मनी भरण्याची क्षमता नसल्यामुळे या नवउद्योजक महिला लाभार्थ्यांना एकूण प्रकल्प किंमतीच्या लाभार्थी यांच्या हिश्श्यामधील

२५ टक्के मधील जास्तीत जास्त १५ टक्के मार्जिन मनी उपलब्ध करुन देण्यास (Front End Subsidy) याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्यातील धनगर समाजातील महिलांकरीताच्या सवलतीस पात्र नवउद्योजक महिला यांनी १० टक्के स्विहस्सा भरणा केल्यानंतर व बँकेने अर्जदारास स्टॅंड अप इंडिया योजनेंतर्गत ७५ टक्के कर्ज मंजूर केल्यानंतर उर्वरीत Front End Subsidy १५ टक्के राज्य शासनामार्फत देण्यात येईल. सदर योजनेचा लाभ स्टॅंड अप इंडिया योजने अंतर्गत पात्र ठरलेल्या लाभार्थ्यांना देण्यात येईल. त्यासाठी संबंधित महिला लाभार्थ्यांने जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीकडे परिशिष्ट "अ" येथे विहित केलेल्या विवरणपत्रात अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे. अर्जासोबत उद्योग आधार नोंदणी पत्र, जात प्रमाणपत्र व बँकेचे कर्ज मंजुरीचे पत्र जोडणे आवश्यक आहे.
- ३. सदर योजनेअंतर्गत लाभार्थी निवडीबाबत निर्णय घेण्यासाठी प्रत्येक जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

जिल्हाधिकारी : अध्यक्ष मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद : सदस्य महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र : सदस्य व्यवस्थापक, जिल्हा अग्रणी बँक : सदस्य प्रकल्प अधिकारी, आदिवासी विकास : सदस्य प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण : सदस्य सहायक आयुक्त, समाज कल्याण : सदस्य सचिव

लाभार्थी निवडीबाबतचे सर्व अधिकार वरील समितीस राहतील. मात्र, निधीची मागणी इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभागाकडे जिल्हाधिकारी यांचेमार्फत करण्यात यावी.

- ४. कक्ष अधिकारी, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. जिल्हाधिकारी यांचेकडून निधी मागणी प्राप्त झाल्यानंतर आवश्यक तो निधी संबंधित जिल्हयांच्या सहायक आयुक्त, समाज कल्याण यांना वितरीत करण्यात येईल. सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी जिल्हास्तरावर संबंधित सहायक आयुक्त, समाज कल्याण यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ५. सन २०१९ च्या जुलै महिन्यातील अतिरिक्त अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात धनगर समाज बांधवांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम राबविण्याकरिता २२२५ ह९३७ या लेखाशीर्षाखाली रु.२५०.०० कोटी एवढा निधी अर्थसंकल्पीत करण्यात आला आहे. त्यामुळे सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात सदर

योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी होणारा खर्च २२२५E९३७ या लेखाशीर्षाखाली उपलब्ध होणाऱ्या निधीतून करण्यात यावा. दरम्यानच्या कालावधीत सदर योजनेसाठी नवीन लेखाशीर्ष घेऊन ०१ एप्रिल, २०२० ते ३१ मार्च, २०२१ या वित्तीय वर्षात होणारा खर्च नवीन लेखाशीर्षाखाली उपलब्ध होणाऱ्या निधीतून करण्यात यावा.

- ६. या योजनेसाठी मा.महालेखापालांच्या मंजुरीने स्वतंत्र लेखाशीर्ष उघडण्यात येईल.
- ७. या योजनेचा वेळोवेळी आढावा घेण्यासाठी प्रधान सचिव, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात येईल. या समितीमध्ये अपर मुख्य सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई, तसेच सिडबी (SIDBI), डिक्की (DICCI) चे प्रतिनिधी यांचा समावेश असेल.
- ८. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४८७/व्यय-१४,दिनांक २६.०८.२०१९ अन्वये वित्त विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे .
- ९. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१९०९०६१५११००१०२२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रविन्द्र गुरव) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- 9) मा.मंत्री, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण यांचे खाजगी सचिव.
- २) मा.राज्यमंत्री, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण यांचे खाजगी सचिव.
- ३) अपर मुख्य सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग मंत्रालय, मुंबई .
- ४) संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ५) सर्व जिल्हाधिकारी.
- ६) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
- ७) सर्व आदिवासी उपायुक्त.
- ८) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण.

- ९) सर्व सहायक आयुक्त, समाज कल्याण
- १०) जिल्हा उद्योग केंद्र.
- ११) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा)-१/२, महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर.
- 9२) सह सचिव/उप सचिव, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- १४) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- 94) सर्व अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १७) नियोजन/वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- 9८) प्रधान सचिव, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
- १९) निवडनस्ती, मावक.

****

शासन निर्णय क्र.सीबीसी-२०१९/प्र.क्र.१२७/मावक, दिनांक ०६ सप्टेंबर, २०१९ सोबतचे परिशिष्ट "अ"

Affix	A	Passpo	ort Size
Photo	and	Sign	Across
it			

1	Name of the Applicant	
2	Caste Certificate of Nomadic Tribes – C	
3	Name of the Firm	
4	Contitution of the Firm (Sole Proprietor / Partership Firm /LLP/Private Limited Co.etc	
5	Address of the Firm	
6	PAN	
7	Adhar No. of the Applicant	
8	Total Project Cost	
9	Calculated 15% Subsidy Amount (15 % Of the Totalj Project Cost)	
10	Name of the Bank of and Branch	
11	Bank Loan Sanction Letter No. (Enclose a True Copy)	
12	Bank's Subsidy Account Details:-	
	Account Name	
	Bank Branch	
	Current Accout No.	
_	IFSC Code	

Applicant's Signature